

Foneminės klausos lavinimas

Foneminė klausa – labai svarbi vaiko gebėjimui taisyklingai tarti žodžius, nepainioti panašių garsų kalboje.

Foneminė klausa - Žmogaus gebėjimas skirti fonemas arba garsus žodyje. Pvz., p-b, k-g duslumą ir skardumą, i-y, u-ū ilgumą ir trumpumą, o-uo, é-ie siaurumą ir platumą bei kitus skambėjimo skirtumus. Vaikas, ateidamas į mokyklą, jau turėtų skirti visas fonemas žodyje. Paklaustas, pvz., ar yra garsas a žodyje **lapė**, jis turėtų teisingai atsakyti.

Nesusiformavus foneminei klausai, vaikas suvokia ne tai ką mes jam sakome, o tai ką jis išgirsta - kai ką tiksliai, o kai ką tik apytiksliai. Pvz., žodis **paltas virsta** **į baltas, vietroj dėdė girdi kėdė.** Foneminės klausos nepakankamumas ypač išryškėja vaikams pradėjus lankyti mokyklą, mokantis skaityti ir rašyti.

Keli foneminės (garsų skyrimo) klausos lavinimo būdai:

- Sakykite skiemenų porą ir meskite vaikui kamuolį (žaislą):
pa-ba to-do
ku-gu ta-da
tuo-to su-sū
le-lė si-sy

Vaikas turi pakartoti ir mesti atgal.

- Sakykite eilę garsų, o vaikas turi suploti (pašokti ar pakelti ranką) išgirdęs nurodytą garsą (pvz. S).

Iš pradžių sakyti nepanašius garsus (be Š, Z, C), paskui - panašiai skambančius.

Suplok, kai išgirsi S:

a, l, S, v, ž, k, S, p, S, r, t, m, S
z, ž, S, f, š, z, S, š, S, z, f, S

ta, bo, SA, lu, ko, ma, SO, ro, SU
za, žo, SO, ša, fu, ku, SU, za, SA

batai, SAGA, kėdė, ratai, SESĖ,
uoga, tėtė, lapė, SAULĖ

žolė, zylė, SALĖ, šaka, čiaupas,
ferma, SENELĖ, PASAKA, cukrus,
zebras, KASA.

- Mažesniems vaikams girdimąjį suvokimą galima lavinti bandant atspėti:

- kokio gyvūno balsas,
- kokius aplinkos garsus girdi,
- koks žaislas subarškėjo, sucypė,
- kuriuo švilpuku/dūdele, armonikėle grojo suaugęs.

Internetinių nuorodų mažųjų girdimojo suvokimo lavinimui galite rasti darželio internetinio puslapio skyrelyje „Kalbos ugdymas mažiausiems“ arba šia nuoroda <https://padlet.com/logopedepuriena/n6rdr0pbzrfqvaw2>

Daugiau apie foneminės klausos arba kitaip – girdimojo suvokimo lavinimą galite paskaityti čia: „Girdimojo suvokimo lavinimas per žaidimą“ <http://logopedaslpc.lt/girdimojo-suvoki-mo-lavinimas-per-zaidima/>